

Den internationale og nationale regulering af postsektoren er nærmere beskrevet i bilag 1.

2.4. De politiske målsætninger på postområdet i dag

Det bærende princip i den danske postpolitik er sikringen af en landsdækkende betjening med posttjenester for alle de almindelige typer af forsendelser, de basale ydelser. Denne betjening sker gennem den befordringspligtige virksomhed, Post Danmark. Det centrale er, at staten har pligt til at sikre, at betjeningen sker – også i de områder, hvor leveringen af ydelserne ikke er driftsøkonomisk rentabel.

Postpolitikken har siden 1995 været en sektorpolitik, som søger en balance mellem to hensyn: Hensynet til en landsdækkende tjeneste og postbetjening og hensynet til større konkurrence om udbud af postale ydelser.

Af bemærkningerne til forslag til lov om postvirksomhed fra november 1994 fremgår det, at der er behov for en gennemgående modernisering af lovgivningen for sektoren. I modsætning til hidtidig postlovgivning er formålet med lov om postvirksomhed at udforme rammebetingelserne for hele sektoren. Der er ”behov for en egentlig regulering af den virksomhed, der udbydes af andre operatører end postvæsenet”. Sigtet er samtidig at sikre, at ”konkurrencen i postsektoren foregår på lige vilkår”.

Dette behov udspringer af en række tendenser, der fremgår af forarbejderne til loven:

- Den øgede konkurrence på postmarkedet.
- Forventningen om yderligere liberalisering.
- Europa-Kommissionens analysearbejde vedrørende EU's postsektor ("Grønbogen" om posttjenesterne fra 1992, som dannede grundlag for EU-direktivet fra 1997 om fælles regler for udvikling af Fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet).

Med direktivet fra 1997 blev grundlaget for et fælles indre marked for posttjenester skabt. I direktivet er fastsat generelle regler til sikring af større harmonisering af de vilkår, som gælder for postsektoren i Fællesskabet. Desuden er der åbnet mulighed for en gradvis og kontrolleret libe-

ralisering af markedet samtidig med, at der sikres en befordringspligt i forhold til alle brugere i medlemslandene. Endvidere er sigtet at forbedre kvaliteten af tjenesteydelserne.

I 2002 blev direktivet ændret på en række punkter, hvoraf de vigtigste er fastlæggelse af en tidsplan for den fortsatte liberalisering og fastlæggelse af den fremgangsmåde, der skal følges med henblik på vedtagelse af fuld liberalisering.

Centralt i bemærkningerne til den danske lov om postvirksomhed står hensynet til den landsdækkende befordringspligt, gradvis liberalisering, lige konkurrencevilkår på områderne uden for eneretten og en så udstrakt kommerciel handlefrihed for den befordringspligtige virksomhed som muligt.

Det hidtidige postvæsen blev i 1995 omdannet til den selvstændige offentlige virksomhed, Post Danmark. Virksomhedens selskabsform fik så mange træk fra aktieselskabsmodellen, som det var muligt at give den, herunder bestyrelse, direktion og et årligt møde svarende til aktieselskabers generalforsamlinger.

Post Danmark blev i juni 2002 – med regnskabsmæssig virkning fra 1. januar 2002 – omdannet til aktieselskab.

Med ændringen af selskabsformen i 1995 blev de myndighedsopgaver på postområdet, som hidtil havde ligget hos P&T, overført til Trafikministeriet og den nyoprettede myndighed Posttilsynet (senere en del af Færdselsstyrelsen), således at Post Danmark alene havde virksomheds- og driftsmæssige opgaver.

Af regeringsgrundlaget fra november 2001 fremgår det, at det er regeringens mål at liberalisere postsektoren yderligere og at forberede en privatisering af Post Danmark.

Mens der ikke ændres på de centrale hensyn, som fremgår af lov om postvirksomhed fra 1995 og de ledsagende bemærkninger, herunder behovet for en sektorlovgivning, sigter den nye postpolitik på at gå videre med henblik på dels skabelse af et åbent postmarked i Danmark, dels sikre Post Danmark større handlefrihed og mulighed for at opfylde brugernes ønsker til posttjenester.

3. Postmarkedet i Danmark

Postmarkedet omfatter indsamling, befordring og omdeling af postforsendelser. Typisk betragtes adresserede breve, andre adresserede forsen-

delser, pakker og blade som postforsendelser. Hertil kommer ekspres- og kurerforsendelser.